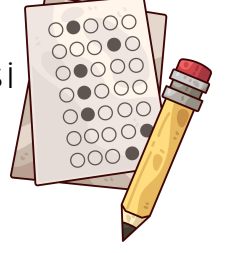

8

GAMZE HOCA SOSYALDE

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYO 2

Soru 1 (İTA.8.4.6):

- I. Ham maddesi yurt içinden temin edilen sanayi dalları kurulmalıdır.
- II. Yerli malı kullanımı teşvik edilmelidir.

Yukarıdaki kararlar 17 Şubat 1923'te toplanan hangi kongrede alınmıştır? Bu kararların temel amacını ekonomik bağımsızlık açısından açıklayınız.

Soru 2 (İTA.8.4.9): Mustafa Kemal Atatürk, "Hürriyet ve istiklal benim karakterimdir." diyerek Türk milletinin karakterini ortaya koymuştur. **Atatürk'ün bu sözü, Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan "temel esaslardan" hangisi ile doğrudan ilgilidir? Bu esası kısaca tanımlayınız.**

Soru 3 (İTA.8.5.1): Atatürk Dönemi'nde millî egemenliği hâkim kılmak ve demokrasiyi güçlendirmek için birçok önemli adım atılmıştır. **Bu dönemde demokratikleşme yolunda atılan adımlardan üç tanesini yazınız.**

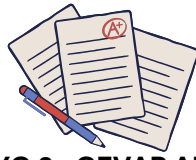
Soru 4 (İTA.8.5.3):

- I. 23 Aralık 1930 tarihinde İzmir'in Menemen ilçesinde meydana gelmiştir.
- II. Olay sonucunda Asteğmen Kubilay şehit edilmiştir.

Yukarıda bilgileri verilen olayın adı nedir? Bu olay, Türkiye'deki çok partili hayata geçiş denemeleri hakkında bize nasıl bir sonuç vermiştir?

Soru 5 (İTA.8.6.1): Atatürk Dönemi Türk dış politikasında "mütekabiliyet" ilkesi önemli bir yer tutar. "**Mütekabiliyet**" (karşılıklılık) ilkesinin ne anlama geldiğini açıklayarak, Atatürk'ün bu ilkeye bakışını bir cümleyle ifade ediniz.

Soru 6 (İTA.8.6.2): Lozan Barış Antlaşması'na göre Boğazların yönetimi uluslararası bir komisyona bırakılmış ve Boğazların her iki yakası askerden arındırılmıştı. Ancak 1936 yılında imzalanan yeni bir sözleşme ile bu durum değişmiştir. **Türkiye'nin Boğazlar üzerinde tam egemenlik sağladığı ve Boğazlar Komisyonu'nun kaldırıldığı bu sözleşmenin adını yazınız.**

SENARYO 2 - CEVAP ANAHTARI

- 1. Cevap:** Bu kararlar İzmir İktisat Kongresi'nde (Türkiye İktisat Kongresi) alınmıştır. Temel amaç, dışa bağımlılığı önleyerek ekonomik bağımsızlığı (Misak-ı İktisadi) sağlamak ve millî bir ekonomi oluşturmaktır.
- 2. Cevap:** Bu söz "Bağımsızlık ve Özgürlük" esası ile ilgilidir. Tam bağımsızlık; bir devletin siyasi, mali, askeri ve kültürel her alanda tam bir serbestlik içinde olması demektir.
- 3. Cevap:** (Şunlardan üçü yazılabilir): Büyük Millet Meclisinin açılması, Saltanatın kaldırılması, Cumhuriyetin ilan edilmesi, Halifeliğin kaldırılması, Çok partili hayata geçiş çalışmaları veya Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi.
- 4. Cevap:** Olayın adı Kubilay (Menemen) Olayı'dır. Bu olay, ülkede çok partili demokratik yaşama geçiş için şartların henüz olgunlaşmadığını kanıtlamıştır.
- 5. Cevap:** Mütekabiliyet, bir devletin diğer devletin tutumuna karşı aynı biçimde karşılık vermesi anlamına gelir. Atatürk bu konuda, "Hukukumuz ve değerimize saygı gösterildikçe karşılıklı saygıda asla kusur etmeyeceğiz." demiştir.
- 6. Cevap:** Bu sözleşme Montreux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesi'dir. Bu sözleşme ile Boğazlar üzerindeki kısıtlamalar kalkmış ve Türkiye tam egemenlik hakkı elde etmiştir.